

A mi Európai Uniónk – ideje, hogy bátrak legyünk, cselekedjünk és eredményeket érjünk el

Az Európai Parlament Volt Képviselőinek Egyesülete (FMA) javaslata az Európa jövőjéről szóló konferencia számára

E javaslat – amely a 2021. április 22-i, június 30-i, október 12-i és december 7-i ülések jelentéseiben és dokumentumaiban, valamint a Volt Képviselők Egyesülete (FMA) egyes tagjainak és az Európai Parlament képviselőinek gazdag és változatos hozzászólásain alapul – célja, hogy széles körű konszenzust érjen el az FMA-n és annak az Európa jövőjével foglalkozó vitacsoportján belül az Európa jövőjéről szóló konferencia (a továbbiakban: a konferencia) plenáris üléséhez való hozzájárulás érdekében.

Bevezetés

„J'ai toujours pensé que l'Europe se ferait dans les crises, et qu'elle serait la somme des solutions qu'on apporterait à ces crises.” (Jean Monnet: Emlékiratok, Párizs, Fayard, 1976., 488. o.).

A jelenlegi súlyos válság idején fontosabb, mint valaha, hogy az Európai Unió (EU), amely mind a tagállamokon belülről, mind azokon kívülről érkező kihívásokkal szembesül, átgondolja jövőjét. Az FMA égisze alatt egyesülő volt európai parlamenti képviselők – **szakértelmük, tapasztalataik**, valamint az uniós polgárok által közvetlenül megválasztott egyetlen uniós intézmény **intézményi és politikai emlékezete** alapján – sajátos szempontból járulhatnak hozzá ehhez.

A konferencia egyedülálló lehetőséget kínál arra, hogy nyitott és befogadó módon átgondoljuk az EU jövőjét övező párbeszédet és lendületet adjunk annak.

Úgy véljük, hogy a konferenciának olyan átfogó kérdésekre kell összpontosítania, mint az európai integráció, hogy miként lehet hatékonyabbá tenni az Uniót, hogyan növelhető cselekvőképessége, miként felelhet meg a polgárok elvárásainak, és hogyan lehet jobban védeni a jogállamiságot anélkül, hogy kizárnánk a Szerződés

[Type here]

módosításának lehetőségét. Reméljük továbbá, hogy a konferencia rendezni tud egyes intézményközi kérdéseket – például az úgynevezett csúcsteljesítési rendszer jövőjét –, és le tudja vonni a tanulságokat az EU legutóbbi válságából, nevezetesen a jelenlegi Covid19-világjárványból.

Többet kell tennünk. Ezért volt európai parlamenti képviselőkként bátrak akarunk lenni, mivel nem szabad elpazarolni azt az esélyt, hogy az EU a jövőben nagyratörőbb legyen.

Ezt szem előtt tartva úgy döntöttünk, hogy öt általános iránymutatást terjesztünk elő, amelyeket az EU-nak követnie kell jövőbeli átfogó politikájának és szakpolitikáinak kialakítása során.

Ezenkívül 10 konkrét javaslatból álló listát állítottunk össze arra vonatkozóan, hogy az EU-nak milyen irányba kellene fejlődnie, azaz mely területeken kell kezdeményezéseket indítani.

Általános iránymutatások:

1. Az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke kimondja, hogy „az Unió az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek az EU összes tagállamában, mindazokban a társadalmakban, amelyeket a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség jellemez”. Az EU-n belüli és kívüli hitelesség biztosítása érdekében az Unió fent meghatározott alapvető értékeit és elveit nem szabad részekre osztani azáltal, hogy azokat konkrét szakpolitikai területekre korlátozzák, hanem amennyire csak lehetséges, hiteles és hatékony végrehajtási mechanizmusok révén általánosan érvényesíteni kell őket az EU által hozott valamennyi intézkedésben.

2. A polgárok elvárásainak teljesítése érdekében politikai akaratra van szükség ahhoz, hogy az EU-t mind a szabályok (a patthelyzetek elkerülése érdekében), mind pedig az erőforrások tekintetében cselekvési képességgel ruházzuk fel. Ez kulcsfontosságú az Unió sikeréhez, mivel összekapcsolja a polgárok prioritásait a különböző kompetenciaterületeken szükséges eszközökkel és módszerekkel, ezáltal megszüntetve az elvárások és a teljesítés, valamint az ambiciózus nyilatkozatok és a

[Type here]

várnál gyengébb eredmények közötti sajnálatos szakadékot. A több vagy kevesebb Európáról szóló vita helyett a vezérelvnek annak kell lennie, hogy az EU-t felruházzuk mindazzal, amire szüksége van ahhoz, hogy képes legyen a polgárok elvárásainak megfelelően fellépni.

3. A Szerződésekben jelenleg előírt valamennyi eszközt és módszert fel kell használni, beleértve az eddig meg nem ragadott számos lehetőséget¹, nem utolsósorban a Szerződés megváltoztatásának lehetőségét, amelynek során mindig törekedni kell az intézmények elszámoltathatóságának és az EU demokratikus rendszerének további erősítésére, különös tekintettel a Parlament szerepére és a Tanácson belüli döntéshozatali képességre, ezáltal kiküszöbölve az egyes tagállamok vétőjogát.

4. Az EU által tett valamennyi kezdeményezésnek magában kell foglalnia az Unió átfogó politikai céljait, nem szabad szembemennie azokkal. Más szóval az uniós szakpolitikáknak össze kell egyeztetniük a gazdasági érdekeket (azaz a növekedést és a felvirágzást) a szociális védelemmel (azaz a jóléti rendszerrel és a jóléttel), ezáltal versenyképes szociális piacgazdaságot alakítva ki, figyelembe véve ugyanakkor magas szintű környezet- és éghajlatvédelmi normákat is. Az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás olyan globális kihívás, amely szükségessé teszi társadalmaink egészének átalakítását, hogy fenntarthatóbb és befogadóbb modelleket lehessen elfogadni. Biztosítani kell a politikai, jogi és pénzügyi eszközöket az EU számára ahhoz, hogy továbbra is vezető szerepet tölthessen be ezen a területen.

5. Az uniós demokráciát minden (helyi, regionális és nemzeti) szinten meg kell erősíteni, tiszteletben tartva a szubszidiaritás elvét az egyes polgárok és civil társadalmi szervezetek strukturáltabb részvétele, valamint az uniós döntéshozatal átláthatóságára és hozzáférhetőségére helyezett nagyobb hangsúly révén. E részvételnek nem célja sem az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek szerepének, sem a választási folyamatnak a gyengítése. Éppen ellenkezőleg, a részvételi és képviseleti demokráciát két, egymást kölcsönösen erősítő elvként kell

---

¹ A Szerződés kiaknázatlan cikkeivel kapcsolatos megjegyzésekért lásd: Az Európai Parlament 2017. február 16-i állásfoglalása az Európai Unió működésének a Lisszaboni Szerződésben rejlő potenciál kiaknázása révén történő javításáról (HL C 252., 2018.7.18., 215. o.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52017IP0049>.

[Type here]

értelmezni. Meg kell erősíteni az európai politikai pártok szerepét, különösen az európai parlamenti választások során.

Konkrét javaslatok:

1. A jelenlegi Covid19-világjárvány megmutatta többek között, hogy nagyobb szolidaritásra van szükség a tagállamok között, különösen szükséghelyzetekben. Az egészségügy területén a kölcsönös támogatás és a rövid távú segítségnyújtás mechanizmusait uniós szinten kell megszervezni. E tekintetben a tartósabb megoldások alapjaként az eredeti, tagállami irányultságú válasz úgynevezett „koronacionalizmusát” felváltó szolidaritást, valamint a világjárvány elleni küzdelemben elért közös sikereket kell felhasználni. Más szóval a legsürgetőbb kérdésnek a következőnek kell lennie: felkészültebb lesz-e az EU a következő súlyos katasztrófa vagy válság bekövetkeztekor?²

2. Egy olyan világban, ahol az egyes tagállamok nem tudnak versengeni az egyoldalúan fellépő globális szuperhatalmakkal, a valódi uniós kül-, biztonság- és védelempolitikát úgy kell kialakítani, hogy a Tanácsban gyakrabban alkalmazzák a minősített többségi szavazást (pl. szankciók kiszabására), és a patthelyzetek elkerülésére felhasználják a Szerződésben foglalt valamennyi rugalmassági eszközt, beleértve az állandó strukturált együttműködést (PESCO). Közös és operatív védelmi kapacitást kell kialakítani annak érdekében, hogy az EU – vagy tagállamai – reagálni tudjanak vészhelyzetben vagy válsághelyzetben (pl. a kabuli repülőtér). Ilyen körülmények között meg kell erősíteni az Észak-atlanti Szövetség (NATO) európai pillérét. A polgárok ezt várják el az EU-tól. Ez csak politikai akarat kérdése. A minősített többségi szavazás felé történő elmozdulás a külügyek területén vétőjoggal rendelkező

---

² Lásd az Európa jövőjéről szóló konvent (2001–2003) során többek között Elmar Brok által előterjesztett módosítást, amelyben a „jelentős, határokon átnyúló közegészségügyi veszély elleni fellépés” elfogadását javasolták megosztott uniós hatáskörként: <http://european-convention.europa.eu/docs/Treaty/pdf/12/global12.pdf> (11. oldal). Lásd még a közegészségügyre mint megosztott hatáskörre való hivatkozásokat a szociális Európával foglalkozó XI. munkacsoport zárójelentésében (Brüsszel, 2003. február 3.: <http://european-convention.europa.eu/pdf/reg/en/03/cv00/cv00516-re01.en03.pdf>), mint például „az [Európai Közösséget létrehozó szerződés (Nizzai Szerződés, egységes szerkezetbe foglalt változat)] jelenlegi 152. cikkét ki kell bővíteni annak érdekében, hogy az Unió több hatáskört kapjon a közegészségügy területén, és hatásköre olyan kérdésekre is kiterjedjen, mint a határokon átnyúló súlyos veszély, a fertőző betegségek, a bioterrorizmus és a WHO-megállapodások” (15. oldal).

[Type here]

szereplőkből elfogulatlan közvetítőkké alakítaná át a tagállamokat, akiknek képesnek kell lenniük arra, hogy érzékeny és kritikus kérdésekben konszenzust érjenek el.

3. A NextGenerationEU-val kapcsolatos tapasztalatok alapján az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy továbbfejlessze saját forrásait, és döntsön azokról, úgy, ahogy az bármely más kormányzati szinten is történik. Más szóval az EU-nak költségvetési autonómiát kell élveznie, azaz képesnek kell lennie arra, hogy kötvények kibocsátásával (hitelfelvételi kapacitás), többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön kívül is, hitelt vegyen fel a pénzügyi piacokon és a hatásköreihez kapcsolódóan uniós szintű adókat vethessen ki³. A NextGenerationEU által létrehozott eszközök kiterjesztését a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálata keretében kell megvitatni. A kiegyensúlyozott nemzeti költségvetésekhez való visszatérést fokozott uniós szintű hitelfelvétel egészítheti ki a nemzeti beruházások átvállalására. Ezen túlmenően ezeket az új lépéseket bele kell foglalni a Szerződésekbe. Emellett az Európai Parlament által gyakorolt parlamenti ellenőrzést a kiadásokon túl a bevételekre is ki kell terjeszteni. Az EU teljes költségvetésének tükröznie kell törekvéseit. Nem törekedhetünk merész politika folytatására és bátor fellépésre, ha szerény eszközök állnak rendelkezésünkre.

4. A digitális átállásnak befogadónak kell lennie – senkit sem hagyhat hátra –, és meg kell védenie az uniós polgárokat és a tagállamokat. Az EU-nak vezető szerepet kell vállalnia a számítástechnikai bűnözés elleni küzdelemben, különösen a harmadik országokból eredő kiberbűnözés tekintetében. A dezinformáció és az álhírek terjesztése módszeresen aláássa értékeinket és elveinket, ezért a demokrácia elleni bűncselekménynek kell tekinteni. Az EU-nak elő kell segítenie, hogy valamennyi tagállamban és minden kormányzati szinten biztonságos elektronikus tér álljon rendelkezésre.

5. Több európai oktatásra és információra van szükség, különösen a fiatal generációk számára, főleg többnyelvű és digitálisan hozzáférhető tananyagok kidolgozása révén

---

³ „Ha azt akarjuk, hogy ez a forradalmi csomag egy igazi »hamiltoni pillanat« legyen, amelyre Európának égető szüksége van, meg kell próbálnunk megtartani a lendületet azáltal, hogy módot találunk a hitelfelvételi kapacitás válságon túli meghosszabbítására, és forrásainak a nemzeti költségvetések könnyítéséből az uniós szakpolitikák finanszírozására való fokozatos átcsoportosítására” (Alain Lamassoure, 2021. november 10.).

[Type here]

minden polgár számára Európa történelméről, elsősorban transznacionális szempontok⁴, az európai integráció és az EU demokratikus rendszere alapján.

6. Többet kell tenni a jogállamiság védelme érdekében, különös tekintettel egyes jelenlegi tagállamokra. Az EU nem követelhet meg hitelesen magas szintű normákat és példamutató magatartást a tagjelölt országoktól, főleg pedig nem mutathat rá hiányosságokra harmadik országokban, ha saját tagállamai nem az alapvető értékeivel és elveivel összhangban járnak el. Az EU-nak ezért számos eszközt ki kell dolgoznia és valamennyi tagállamban teljeskörűen alkalmaznia kell a jogállamiság érvényesítésére.

7. A geopolitikai instabilitás, a természeti erőforrásokért folytatott világméretű verseny, az EU harmadik országokból származó energiaiimporttól való függősége és az éghajlatváltozási politikák hatása mind hangsúlyozzák a valódi energiaunió szükségességét. Fel kell számolni a belső piaci integráció előtt álló akadályokat, össze kell hangolni a nemzeti politikákat, és az energia szerepét be kell építeni az EU külpolitikájába annak érdekében, hogy ösztönözzük a megújuló energiaforrásokat az EU-n belül, és megfizethető energiát és rendkívül biztonságos energiaellátást biztosítsunk valamennyi polgár és vállalat számára.

8. A csúcsjelöltállítási rendszert mindenekelőtt magának a Parlamentnek kell érvényesítenie. A rendszer jövője elsősorban attól függ, hogy a Parlament hajlandó-e állást foglalni az Európai Tanáccsal szemben. A csúcsjelöltállítási rendszer megerősítése érdekében fontolóra kell venni transznacionális listák bevezetését, amelyek korlátozott számú képviselői helyre terjednek ki, hogy ne teremtsenek első- és másodosztályú európai parlamenti képviselőket. A Bizottság elnökének jelölésekor és megválasztásakor a képviselőcsoportok parlamenti képviselői helyeinek száma a döntő, amelynek során minden európai parlamenti képviselő egyenlően számít. Mindenesetre meg kell erősíteni a képviselők választóikhoz való közelségét és a polgárok európai parlamenti képviselőkkel való azonosulásának mértékét.

9. Az uniós jogalkotás második kamarájaként a Tanácsnak többet kellene tennie annak érdekében, hogy tanácskozásait láthatóvá és átláthatóvá tegye. Ennek a testületnek

---

⁴ Lásd például az Európai Történelem Házát: <https://historia-europa.ep.eu/hu/kuldetes-es-jovokep>.

[Type here]

egységes köztestületként kellene működnie, amely meghoz minden végső döntést, és amelynek ülései nyitottak minden polgár számára, hasonlóan a Parlamenthez.

10. Valódi európai jövőképre van szükség a nyugat-balkáni országok számára⁵. Ezt csak konkrét és részletes menetrenddel lehet elérni, amelyet szigorú ütemterv kísér. Ily módon mindkét oldalon erősödne a feltételeesség: a tagjelölt országok tisztában lennének azzal, hogy mit és mikor kell tenniük azért, hogy az EU tagjává váljanak, míg a tagállamok ösztönözve lennének arra, hogy tiszteletben tartsák az általuk nyújtott bővítési kilátásokat, és megerősítsék az EU integrációs képességét, különösen a döntéshozatali folyamataiban.

Az FMA irányítóbizottsága által 2021. december 8-én elfogadott hozzájárulás. Az irányítóbizottság a következő tagokból áll:

Hans-Gert PÖTTERING, elnök

Monica BALDI, alelnök

Jean-Pierre AUDY, kincstárnok

Teresa RIERA MADURELL, tiszteletbeli titkár

Michael HINDLEY, tag

Brigitte LANGENHAGEN, tag

Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ, tag

Edward McMILLAN-SCOTT, tag

Pier Antonio PANZERI, tag

Manuel PORTO, tag

Az FMA Európai Unió jövőjével foglalkozó vitacsoportja által 2021. december 7-én elfogadott javaslat. A vitacsoport a következő tagokból áll:

Hans-Gert PÖTTERING, az Európai Parlament volt elnöke és az Európai Parlament volt elnöke (elnök)

Enrique BARON CRESPO, az Európai Parlament és az FMA volt elnöke (Spanyolország, S&D, 1986–2009)

Elmar BROK, volt európai parlamenti képviselő (Németország, ENP, 1980–2019)

---

⁵ Lásd például az EP 2021. március 25-i sajtóközleményét:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hu/press-room/20210322IPR00528/bovites-a-kepviselek-kiallnak-a-nyugat-balkan-europai-jovoje-mellett>.

[Type here]

Pat COX, az Európai Parlament és az FMA volt elnöke (Írország, ALDE, 1989–2004)

Monica FRASSONI, volt európai parlamenti képviselő (Olaszország, Zöldek, 1999–2009)

Genowefa GRABOWSKA, volt európai parlamenti képviselő (Lengyelország, SOC, 2004–2009)

GURMAI Zita, volt európai parlamenti képviselő (Magyarország, S&D, 2004–2014)

Alain LAMASSOURE, volt európai parlamenti képviselő (Franciaország, ENP, 1989–1993/1999–2019)

Richard CORBETT, volt európai parlamenti képviselő (UK, S&D, 1996–2009/2014–2020) (megfigyelő)

Steven Van Hecke professzor és Elisabetta Fonck, az FMA főtitkára szoros együttműködésével.